

specifikace: věcná příslušnost krajských soudů ve sporech mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu na vydání bezdůvodného obohacení, kterého se mělo členovi orgánu korporace dostat plněním na podkladě následně zrušeného soudního rozhodnutí, jímž byla korporaci původně uložena povinnost zaplatit členu orgánu odměnu za činnosti vykonávané z titulu výkonu funkce člena orgánu.

§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

Ncp 234/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce: **JUDr. Tomáš Pelikán**
sídlem Dušní 22/866, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužníka Pražské stavební bytové družstvo
IČO 00033243
sídlem Na Hutmance 300/7, 158 00 Praha 5
zastoupený advokátem Mgr. Karlem Volfem
sídlem Jindřicha Plachty 3163/28, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Ing. O. V.**
zastoupený advokátkou JUDr. Magdou Rothovou
sídlem Prvního pluku 320/17, 186 00 Praha 8

o zaplacení 162 222,50 Kč s příslušenstvím,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 56 C 48/2017, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se svou žalobou doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 4 (dále jen „předkládající soud“) 26. 1. 2016 domáhal po žalovaném původně zaplacení celkově částky 239 762,50 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím, a to z titulu vydání bezdůvodného obohacení, kterého se

mělo žalovanému dostat tím, že žalobce žalovanému uvedenou částku zaplatil na podkladě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 25. 10. 2010, č. j. 23 C 314/2009-84 (ve znění příslušného opravného usnesení), vydaného v řízení vedeném pod sp. zn. 23 C 314/2009 (dále jen „související řízení“), a to ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2013, č. j. 23 Co 349/2011-137, ovšem uvedená rozhodnutí byla následně zrušena rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 21 Cdo 2687/2014-193. Žalobcem uhrazená částka 239 762,50 Kč přitom v sobě měla zahrnovat jednak částku 162 222,50 Kč na jistinu a korespondujícím příslušenství a dále částku 77 540 Kč na nákladech řízení. Při jednání dne 21. 2. 2017 předkládající soud ze společného řízení, které bylo původně vedeno pod sp. zn. 56 C 62/2016, vyloučil k samostatnému (tomuto) řízení dílčí požadavek žalobce na zaplacení částky 162 222, 50 Kč.

2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že tato věc nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů, když se jedná o věc podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.; předkládající soud současně bez dalšího odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 3. 2019, č. j. 27 Cdo 4482/2018-402.
3. Žalobce se k příslušné výzvě předkládajícího soudu (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) k otázce věcné příslušnosti nevyjádřil, přičemž se - s ohledem na současně připojenou doložku podle § 101 odst. 4 o. s. ř. - předpokládá, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. nemá námitek.
4. Žalovaný namítl, že o věcné příslušnosti v naprosto obdobné věci mezi stejnými účastníky bylo již jednou rozhodováno, když se jednalo o věc zahájenou žalobcem u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 22 Cm 29/2010 (dále jen „srovnávaná věc“); žalobce (poznámka nadřízeného soudu – zřejmě „žalovaný“) namítal, že podle jeho názoru není Městský soud v Praze ve srovnávané věci věcně příslušný, neboť základ sporu spočívá v posouzení platnosti či neplatnosti pracovní smlouvy uzavřené mezi dlužníkem a žalovaným, přičemž nadřízený soud dal žalovanému za pravdu ve svém usnesení ze dne 13. 8. 2010, č. j. Ncp 1206/2010-86, když rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí srovnávané věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy; srovnávaná věc byla následně postoupena k dalšímu řízení předkládajícímu soudu, u kterého je vedena dosud. Po následném podrobném rozboru předmětu tohoto řízení a řízení ve srovnávané věci žalovaný uzavřel, že se v této věci nemůže jednat o spor týkající se výkonu funkce člena statutárního orgánu, a proto navrhl spis nadřízenému soudu k posouzení otázky věcné příslušnosti nepředkládat.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 1 písm. f) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
7. Jak v odstavci 1. odůvodnění konstatováno, žalobce se svou žalobou v tomto řízení (a to po vyloučení předmětu tohoto řízení z původního společného řízení usnesením soudu I. stupně ze dne 21. 2. 2017) domáhá zaplacení částky 162 222, 50 Kč s příslušenstvím. Uvedená částka má (podle žalobních tvrzení) svou výši odpovídat částce jistiny s příslušenstvím, jež byla žalovanému žalobcem zaplacená na podkladě příslušných meritorních rozhodnutí, která byla původně vydána prvoinstančním soudem a odvolacím soudem v souvisejícím řízení, ovšem následně došlo ke zrušení takových rozhodnutí rozsudkem Nejvyššího soudu č. j. 21 Cdo 2687/2014-193, a protože odpadl právní důvod plnění uvedené částky žalobcem, na straně žalovaného mělo podle právního názoru žalobce dojít ke vzniku bezdůvodného obohacení.

8. Standardní soudní praxe, jejímž výrazem je například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 1. 2017, sp. zn. 23 Cdo 938/2016, je dlouhodobě ustálena v názoru, že (cit.): „plnění přijaté na základě vykonatelného rozhodnutí, jež bylo následně zrušeno, se může stát bezdůvodným obohacením“; „domáhá-li se pak vrácení plnění ten, kdo plnil povinnost uloženou mu deklaratorním rozhodnutím soudu (případně i jiného orgánu), závisí důvodnost jeho požadavku na tom, zda podle hmotného práva - tedy i bez rozhodnutí, jež bylo následně zrušeno - plnil povinnost, kterou skutečně měl, či nikoliv“; „zrušením rozhodnutí, podle něž bylo plněno, dochází k bezdůvodnému obohacení jen v případě, že právní důvod tohoto plnění nespočíval v hmotném právu, tedy že podle hmotného práva zde povinnost neexistovala“; „zrušením rozhodnutí tak odpadá právní důvod a poskytnuté plnění se stává bezdůvodným obohacením“.
9. Jak se přitom podává z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 10. 3. 2019, č. j. 27 Cdo 4482/2018-402, předmětem souvisejícího řízení byl požadavek žalovaného (v pozici žalobce) na zaplacení částky 124 020 Kč s příslušenstvím, který byl uplatněn z titulu nevyplacené mzdy za období od dubna do září 2009. Nejvyšší soud v uvedeném rozsudku - jímž přitom zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2017, č. j. 23 Co 292/2017-303, jakož i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 16. 9. 2016, č. j. 23 C 314/2009-245, a současně věc postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému - dospěl k závěru, že žalovaný se v souvisejícím řízení domáhá zaplacení odměny za činnosti, jež měl vykonávat z titulu výkonu funkce člena představenstva, a proto jsou k projednání a rozhodnutí příslušné věci věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 3 písm. h) občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013 (s ohledem na termín zahájení souvisejícího řízení před uvedeným termínem).
10. Při promítnutí obecných úvahových východisek vymezených v odstavci 8. odůvodnění do poměrů projednávané věci, kdy nadřízený soud sdílí rovněž závěry, které stran právního základu odměny, jež je žalovaným nadále nárokována v souvisejícím řízení a měla být žalovanému podle právního názoru žalobce vyplacena z právního důvodu, jenž následně (zrušením příslušných rozhodnutí) odpadl, nadřízený soud uzavírá, že (i) v této věci (stejně jako věci, která je předmětem souvisejícího řízení) se jedná o spor mezi obchodní korporací (ve formě družstva, respektive insolvenčním správcem družstva) a členem jejího orgánu, který se týká výkonu funkce člena představenstva ze strany žalovaného. Na uvedeném závěru přitom nemůže ničeho změnit ani odkaz žalovaného na usnesení nadřízeného soudu ze dne 13. 8. 2010, č. j. Ncp 1206/2010-86, a to již jen proto, že uvedené rozhodnutí neobsahuje žádné odůvodnění.
11. S ohledem na vše shora konstatované, když se v daném případě jedná o spor, na který dopadá speciální úprava obsažená v § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., jež upravuje výjimku z obecné úpravy věcné příslušnosti okresních soudů podle § 9 odst. 1 o. s. ř., rozhodl nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. pod bodem I. výroku tohoto usnesení, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.
12. Rozhodnutí pod bodem II. výroku tohoto usnesení podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. se opírá o údaje o bydlišti žalovaného obsažené v žalobě (§ 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř.); rozhodnutím pod bodem II. výroku však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 9. dubna 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

